

Asia: VN/7187/2026

Lausuntopyyntö Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi

1. Yleiset kommentit Oikeuspalveluviraston ehdotuksista

Kommentit

Siuntion kunta pitää kannatettavana Oikeuspalveluviraston tavoitetta turvata yksilön oikeusturva sujuvasti, inhimillisesti ja vastuullisesti kaikissa elämäntilanteissa.

Siuntion kunta suhtautuu erittäin kriittisesti ehdotukseen toimipaikkaverkoston merkittävästä supistamisesta, erityisesti Uudenmaan osalta. Ehdotuksessa esitetty toimipaikkojen vähentäminen Uudellamaalla 13 toimipaikasta kuuteen heikentää aivan olennaisesti palvelujen alueellista saavutettavuutta. Uudenmaan ylivoimaisesti suurimman väestömäärän huomioon ottaen tämä on kohtuutonta. Palvelujen järjestämisen keskeisenä kriteerinä tulee olla väestön maantieteellinen sijoittuminen sekä todellinen mahdollisuus käyttää palveluja. Pelkkä hallinnollinen tehokkuus ei voi olla määräävä tekijä, jos se heikentää käytännön saavutettavuutta.

Lisäksi kunta katsoo, että ehdotuksen vaikutusarviointi ei ole riittävän kattava, koska se perustuu erittäin rajalliseen ja lyhytaikaiseen seurantaan, jonka perusteella ei voida tehdä johtopäätöksiä palvelutarpeista.

2. Edunvalvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommentit ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Siuntion kunta ei pidä perusteltuna ratkaisua, jossa Uudenmaan kuntia sijoitetaan muiden maakuntien toimialueisiin. Kunnan näkemyksen mukaan toimialuejaon tulee lähtökohtaisesti noudattaa maakuntarajoja. Uudenmaan kuntien palvelut tulee järjestää yhtenäisenä kokonaisuutena tai seuraten esimerkiksi hyvinvointialueiden rajoja. Uusien hallinnollisten rajojen luominen vaikeuttaa palvelujen saavutettavuutta ja ymmärrettävyyttä asiakkaille. Lisäksi Uudenmaan väestömäärä ja palvelutarve edellyttävät selkeää ja alueellisesti johdonmukaista rakennetta,

3. Talous- ja velkaneuvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Siuntion kunta viittaa edellä kohtaan 2 ja katsoo, että samat huomiot koskevat myös talous- ja velkaneuvontapalvelujen organisoimista. Lisäksi kunta korostaa, että talous- ja velkaneuvontapalvelut kohdistuvat usein haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin, jolloin mm. palvelujen fyysinen saavutettavuus, selkeä alueellinen järjestäminen ja mahdollisuus asioida lähipalveluna ovat keskeisiä palvelujen vaikuttavuuden kannalta.

4. Oikeusaputoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Sama kuin vastaus 2. Lisäksi asiaan otetaan kantaa kohdassa 8. Siuntion kunta ei pidä kannatettavana sitä, että Uudenmaan kuntia ohjataan eri oikeusaputoimistojen alueisiin siten, että maakunnallinen kokonaisuus hajoaa. Kunta katsoo, että palvelurakenteen tulee tukea asioinnin selkeyttä. Alueellisen jaottelun tulee olla looginen ja kuntien arkea ja muuta toimintaa vastaava. Palvelujen tosiasiallinen saavutettavuus ei saa heikentyä hallinnollisten muutosten vuoksi.

5. Ehdotus johtavan talous- ja velkaneuvojan kelpoisuusvaatimuksesta

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Ei lausuttavaa

6. Ehdotus viroista, joissa edellytetään erinomaista ruotsin kielen taitoa ja hyvää suomen kielen taitoa

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Siuntion kunta pitää tärkeänä, että kielitaitovaatimukset kohdistetaan oikein niihin tehtäviin, joissa ruotsinkielisten palvelujen tarve on suuri. Kielellisten oikeuksien toteutuminen ei saa jäädä pelkästään kielivaatimusten varaan, vaan sen tulee ohjata myös toimipaikkojen sijoittumista esimerkiksi läntisellä Uudellamaalla. Tämä koskee palvelujen fyysistä saavutettavuutta ja kaksikielisen asioinnin sujuvuutta käytännön tilanteissa. Ruotsinkielisen väestön palveluiden turvaaminen edellyttää, että palveluihin on myös maantieteellisesti kohtuullinen pääsy. Leikkaukset Kirkkonummen, Inkoon ja Lohjan osalta kohdistuvat kaksikielisiin kuntiin ja ovat siten katastrofaalinen heikennys kaksikielisyyden toteutumiseen. Siuntion kunta toteaa vielä, että pelkkä etäpalveluihin tai sijaistoimistojärjestelyihin perustuva malli ei ole riittävä turvaamaan kielellisiä oikeuksia.

7. Edunvalvonnan sijaistoimistot

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Siuntion kunta ei kannata sijaistoimistojärjestelmää, vaan pitää tärkeänä, että kielelliset oikeudet turvataan pysyvillä ratkaisulla. Ehdotetussa muodossa kaksikieliset palvelut etäännyvät kohtuuttomasti asiakkaista. Lisäksi Siuntion kunta toteaa vielä kerran, ettei kielellisiin järjestelyihin tule perustaa ratkaisuja, joissa kuntia sijoitetaan toisen maakunnan toimialueelle.

8. Ehdotus toimipaikoista

Kommenttine ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Siuntion kunta vastustaa ehdotusta lakkauttaa useita toimipaikkoja Uudeltamaalta, erityisesti Länsi-Uudenmaan alueelta. Ehdotuksen mukaan Hangon, Inkoon, Kirkkonummen, Lohjan ja Vihdin toimipaikat lakkautettaisiin. Laajalla alueella jäljelle jäisivät käytännössä vain Espoon ja Raaseporin toimipaikat. Siuntion näkökulmasta tämä heikentää ratkaisevasti palvelujen saavutettavuutta. Siuntion kunta korostaa erityisesti Kirkkonummen, Inkoon ja Lohjan toimipaikkojen merkitystä. Kyseessä ovat Siuntion keskeiset asiointisuunnat, joihin on olemassa myös julkisen liikenteen yhteyksiä. Nyt tehty ehdotus pidentää asiointimatkoja merkittävästi. Julkista liikennettä käyttävien asiointi hankaloituu. Erityisesti Kirkkonummelle osalta ehdotus on käsittämätön, koska sinne on suunniteltu valtion yhteinen asiakaspalvelupiste (Suomi-piste) osana palveluverkon kehittämistä.

Pitkät ja monimutkaiset yhteydet heikentävät palvelujen käyttöä. Kunta pitää välttämättömänä, että saavutettavuus julkisella liikenteellä otetaan keskeiseksi kriteeriksi toimipaikkaverkostoa arvioitaessa. Kaikki oikeuspalveluiden asiakkaat eivät käytä omaa autoa ja heille julkinen liikenne määrittää todellisen asiointimahdollisuuden

Kannisto Niko
Siuntion kunta - Kunnanjohtaja 11.6.2026